

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Jaarrekening 2023 incl. accountantsverslag	AGENDAPUNT	E2
DATUM	11 juli 2024		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	D. Ellenbroek
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	[Telefoonnummer]
PORTEFEUILLEHOUDER	P.G. Welman		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

- De jaarstukken 2023 vast te stellen.
- Akkoord te gaan met de bestemming van het saldo zoals in het voorstel weergegeven.
- Kennis te nemen van het accountantsverslag waarin is vermeld dat de jaarrekening 2023 een goedkeurende verklaring krijgt.
- Daarbij kennis te nemen van het feit dat vanwege een technische uitleg over het begrotingscriterium het dagelijks bestuur het oordeel “onrechtmatig” over de jaarrekening 2023 zal afgeven.

Samenvatting

De voorliggende jaarstukken liggen ter goedkeuring voor. Veiligheidsregio Twente heeft het boekjaar 2023 met een voordelig resultaat van **€ 1.373.679,-** afgesloten. Het voordelige saldo is deels toe te schrijven aan eenmalige vrijval van kortlopende verplichtingen. Voor een ander deel is het resultaat positief omdat de organisatie in de 2^e helft van 2023 wat terughoudender is geweest met het invullen van vacatures. De organisatie anticipeert hiermee op verschillende financiële uitdagingen die zich in de komende jaren gaan voordoen.’

De bestemming van het saldo ligt ter bespreking voor. Een 5-tal bestedingsdoelen zijn in het voorstel genoemd.

1. Implementatie van de Woo € 128.000.
2. Bestemmingsreserve (langdurige) crises € 450.000
3. Instelling van een Duurzaamheidsfonds. € 350.000

Het resterende saldo ad € 445.679 komt ten gunste van de gemeenten. Waarbij wordt voorgesteld om

4. Het aandeel van de vier FLO-gemeenten (ad € 255.420) toe te voegen aan de FLO-reserves.
5. Het aandeel van de niet-FLO gemeenten in het positieve rekeningsaldo (ad. € 190.259) uit te keren.

De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende verklaring. Het verslagjaar 2023 is het eerste jaar waarin het dagelijks bestuur zelf een verklaring afgeeft over de financiële rechtmatigheid. Vanwege een recente, technische uitleg over het begrotingscriterium is over de jaarrekening 2023 het oordeel “niet rechtmatig” afgegeven. Verschillende gemeenten en andere verbonden partijen zijn met dezelfde problematiek geconfronteerd.

In het accountantsverslag is hier ook het nodige over opgetekend. Het accountantsverslag is ter informatie bijgevoegd.

Aan het algemeen bestuur

In de bijgevoegde jaarstukken wordt verslag gedaan van de verrichtingen van de organisatie en de middelen die hiervoor zijn aangewend. In 2023 ging o.a. bijzondere aandacht uit naar de samenvoeging van de nieuwe meldkamer in Apeldoorn. Jaren van voorbereiding gingen vooraf aan de samenvoeging van de meldkamers van vijf regio's tot één robuuste meldkamer Oost-Nederland. Ook de vluchtelingen crisis heeft ons bezig gehouden in 2023. Aan het einde van het jaar 2023 is het Zorgrisicoprofiel Twente na een intensief traject met de zorgpartners officieel vastgesteld door het bestuur. En er zijn stappen gezet in het formuleren van een heldere visie op duurzaamheid.

In financieel opzicht is het verslagjaar 2023 is afgesloten met een voordelig saldo van **€ 1.373.679**. Het eindresultaat is positiever uitgevallen dan de prognose die in de BERAP is afgegeven. Een belangrijke verklaring voor het verschil is dat de organisatie bewust een rem heeft gezet op bepaalde type uitgaven (w.o. een kritische beschouwing op invulling van vacatures.). Dit om te anticiperen op financiële uitdagingen (knelpunten) voor de komende periode. Niet zozeer om te sturen op het resultaat van 2023. Daarnaast is het verschil toe te schrijven aan een eenmalige vrijval van kortlopende verplichtingen.

Het resultaat voor TSC is eveneens positief uitgevallen (**€ 219.161**). Dit bedrag is op grond van bestaande afspraken toegevoegd aan de reserve. Voor een verdere toelichting op het financiële resultaat wordt verwezen naar paragraaf 1.2 en 1.3 van de jaarstukken

Bestemming van het saldo

De bestemming van het saldo van **€ 1,37 mln.** ligt hier ter bespreking voor. Een vijftal bestedingsdoelen is hieronder genoemd:

01 Implementatie Woo (+ archiefwet) (€ 128.000)

De Wet open overheid is bedoeld om overheden meer transparant te maken door te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Stapsgewijs wordt toegewerkt aan de implementatie van de nieuwe regelgeving. Dit traject was gefinancierd met eenmalige rijks gelden. Maar deze gelden zijn vrijgevallen ten gunste van het saldo omdat het traject vertraging heeft opgelopen.

In de kadernota van '25 is het voornemen vermeld om de vrijgevallen rijks gelden die waren gelabeld voor invoering van de Woo te reserveren. In lijn met de kadernota wordt voorgesteld om deze gelden over te hevelen naar een daarvoor in te stellen bestemmingsreserve.

02 Bestemmingsreserve (langdurige) crises (€ 450.000)

Ter versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening zijn er gelden vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Voor de besteding van deze gelden is op 12 oktober 2023 een bestedingsplan vastgesteld. In dit plan is afgesproken dat er een reserve wordt ingesteld om langdurige crises (zoals COVID, Oekraïne) financieel te kunnen doorstaan. Waarbij er jaarlijks vanuit deze gelden een bedrag (€75.000) wordt gereserveerd.

De versterkings gelden zijn in 2023 in beperkte mate aangewend. Het AB heeft bij de behandeling van de BERAP ervoor gekozen om het overschot in te zetten voor ongedekte CAO-effecten. Nu het overschot van de versterkings gelden in 2023 niet volledig nodig blijkt te zijn om de CAO-effecten te compenseren, lijkt het raadzaam om de crisisreserve wat sneller op peil te brengen. Gedacht wordt aan een initiële storting in de reserve van 450 k.

03 Instelling van een Duurzaamheidsfonds (€ 350.000)

Het thema duurzaamheid staat steeds nadrukkelijker bij organisaties op de agenda. Het is een veelomvattend onderwerp dat bij VRT programmatisch wordt opgepakt. Het programma wordt uitgevoerd in een tempo dat past binnen de financiële kaders die hiervoor beschikbaar zijn. In sommige situaties loont het zich echter om versneld te verduurzamen. Denk bijv. aan het vergroenen van kazernes.

Dergelijke initiatieven gaan vaak gemoeid met eenmalige kosten. Bijvoorbeeld het afwaarderen van bestaande installaties. Om een versnelling op dit gebied mogelijk te maken, wordt gedacht aan de instelling van een duurzaamheidsfonds van **€ 350 k** waarmee eenmalige uitgaven gefinancierd kunnen worden.

De hiervoor genoemde reserveringen zijn nieuwe bestemmingsreserves. De reikwijdte van deze reserves en de wijze waarop de middelen zijn aan te wenden is in bijlage 2 wat preciezer vastgelegd.

Het resterende saldo komt (bij toekenning van de hiervoor genoemde resultaatbestemmingen) uit op **€ 445.679**. Deze middelen zijn beschikbaar voor de gemeenten. Waarbij het volgende wordt voorgesteld:

04 Aanzuivering FLO-reserves (aandeel rekeningsaldo FLO-gemeenten ad € 255.420)

Het FLO-overgangsrecht is sinds 2017 diverse keren aangepast. De effecten daarvan zorgen voor een flinke piek in de uitgaven in de periode 2020-2024. Daarom is met de betreffende gemeenten afgesproken om, zolang er nog een knelpunt bestaat in de financiering van het overgangsrecht, het rekeningoverschot van enig jaar (althans het aandeel van FLO-gemeenten daarin) toe te voegen aan de FLO-reserves. Voorgesteld wordt om die lijn ook aan te houden voor het jaar 2023.

Het tekort in de financiering van het FLO-overgangsrecht is opnieuw gegroeid. Dit keer omdat duidelijk is geworden dat een RVU-boete van 52% moet worden betaald over de spaartegoeden van FLO-gerechtigden. Het standpunt van de belastingdienst heeft opnieuw gevolgen voor de uitvoering van het overgangsrecht en de toekomstige ontwikkeling van de FLO-lasten. De vier FLO-gemeenten ontvangen nog een actueel financieel beeld van het overgangsrecht.

05 Restitutie (aandeel rekeningsaldo overige gemeenten ad € 190.259)

Het rekeningoverzicht van de overige tien gemeenten wordt gerestitueerd. In bijlage 1 zijn de consequenties van het bestemmingsvoorstel per gemeente weergegeven.

Accountantsverslag

De accountant heeft de jaarrekeningcontrole uitgevoerd en zijn bevindingen opgenomen in het eveneens bijgesloten accountantsverslag. De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende verklaring voor wat betreft het getrouwheidsaspect. Het verslagjaar 2023 is het eerste jaar waarin het dagelijks bestuur zelf een verklaring afgeeft over de financiële rechtmatigheid. Vanwege een recente duiding van het zogenaamde begrotingscriterium dient over de jaarrekening 2023 het oordeel "onrechtmatig" te worden afgegeven. Gemeenten zijn over deze technische kwestie afzonderlijk geïnformeerd. Verschillende gemeenten en andere verbonden partijen zijn overigens met dezelfde problematiek geconfronteerd.

De technische onrechtmatigheden zijn m.i.v. het jaar 2024 relatief eenvoudig te ondervangen. Het is echter denkbaar dat – gelet ook op de kritiek van de Algemene Rekenkamer op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording – de regelgeving of de toepassing ervan nog wijzigt in de loop van dit jaar. De accountant heeft ons aangeraden om tot het najaar te wachten met formele aanpassingen van de financiële verordening en/of aanpassingen in de P&C-cyclus.

Los van deze perikelen rondom de rechtmatigheidsverantwoording heeft de accountant nog een aantal andere kernpunten in haar verslag opgenomen:

- De interne financiële beheersing is van voldoende niveau.
- De financiële positie van de organisatie is overall gezien nog steeds als broos te bestempelen.
- Aandacht voor de omgang met (en de inhoudelijke en financiële verantwoording over) subsidies.
- I.v.m. stijgende rente nut en noodzaak van voorfinanciering van activiteiten herzien (bijv. brandweeropleidingen).

De set aanbevelingen van de accountant wordt vervat in een actielijst en in de komende periode stapsgewijs opgepakt.

Bijlage(n)

- 1 bestemming van het resultaat per gemeente (zie onder dit voorstel)
- 2 formats nieuwe reserves (zie onder dit voorstel)
- 3 gewaarmerkte jaarrekening 2023 VRT (e02b)
- 4 accountantsverslag Eshuis (e02c)
- 5 controle verklaring (e02d)

Enschede, 19 juni 2024

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H. Meuleman

Voorzitter,
R.W. Bleker

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 11 juli 2024

Secretaris,
H. Meuleman

Voorzitter,
R.W. Bleker

Bijlage 1 Bestemming resultaat 2023 per gemeente

Gemeente	Begroting 2023	Relatief aandeel	Restitutie	FLO Reserve	Totaal	€ 445.679
Almelo	€ 5.829.038	11,74%		€ 52.324	€ 52.324	
Borne	€ 1.505.498	3,03%		€ 13.514	€ 13.514	
Dinkelland	€ 2.166.051	4,36%	€ 19.443		€ 19.443	
Enschede	€ 14.383.188	28,97%		€ 129.110	€ 129.110	
Haaksbergen	€ 1.721.007	3,47%	€ 15.449		€ 15.449	
Hellendoorn	€ 2.422.844	4,88%	€ 21.749		€ 21.749	
Hengelo	€ 6.736.715	13,57%		€ 60.472	€ 60.472	
Hof van Twente	€ 2.750.470	5,54%	€ 24.689		€ 24.689	
Losser	€ 1.655.329	3,33%	€ 14.859		€ 14.859	
Oldenzaal	€ 2.306.500	4,65%	€ 20.704		€ 20.704	
Rijssen-Holten	€ 2.567.678	5,17%	€ 23.049		€ 23.049	
Tubbergen	€ 1.719.963	3,46%	€ 15.439		€ 15.439	
Twenterand	€ 2.251.811	4,54%	€ 20.213		€ 20.213	
Wierden	€ 1.633.721	3,29%	€ 14.665		€ 14.665	
	€ 49.649.813	100,00%	€ 190.259	€ 255.420	€ 445.679	

Bijlage 2 Format nieuwe reserves

Naam van de reserve	Uitbreken (langdurige) crisis
Soort reserve	☐ algemene reserve; ☒ bestemmingsreserve;
Beschrijving van de reserve	Vanaf 2023 ontvangen de Veiligheidsregio's versterkingsgelden voor crisisbeheersing. Waar bij eerdere (langdurige) crises een beroep gedaan werd op compensatieregelingen vanuit het Rijk zijn de Veiligheidsregio's nu naar verluidt zelf verantwoordelijk voor de financiële gevolgen die gepaard gaan met het beheersen van een dergelijke crisis.
Verantwoordelijke:	In basis: directeur Crisisbeheersing Bij eventuele acute situaties stemt de OL over de aanwending van de gelden af met de burgemeester,
Doel:	Opvangen van crisissuitgaven die niet binnen de kaders van de begroting zijn voorzien.
Grondslag (besluit)	11-07-2024
Vorming en aanwending	Vorming ☒ eenmalig; ☐ voordelige/nadelige exploitatiesaldi; ☒ reguliere stortingen vanuit de exploitatie; ☐ overig Aanwending: o.b.v. besluit van verantwoordelijke
Plafond (mits van toepassing bij een bestemmingsreserve)	€ 1.000.000 (gebaseerd op ervaringen met langdurige crises van afgelopen jaren)
Toets op nut en noodzaak:	Jaarlijks (bij opmaak van de jaarrekening).

Naam van de reserve	Duurzaamheid
Soort reserve	☐ algemene reserve; ☒ bestemmingsreserve;
Beschrijving van de reserve	VRT verduurzaamt in basis in een tempo dat past binnen de kaders van de begroting. De reserve is bestemd voor eenmalige uitgaven waarmee een versnelling in de verduurzaming kan worden gerealiseerd. Het gaat hierbij enkel om initiatieven waarbij het overduidelijk is dat een versneld tempo van verduurzaming zinvol is (in termen van reductie van CO2 en/of besparing van energie en geld.).
Verantwoordelijke:	Programmaleider Duurzaamheid
Doel:	Om daar waar het kan tempo aan te brengen in de realisatie van de bredere maatschappelijke duurzaamheidsopgave, waarin VRT ook een verantwoordelijkheid heeft.
Grondslag (besluit)	11-07-2024
Vorming en aanwending	Vorming ☒ eenmalig; ☐ voordelige/nadelige exploitatiesaldi; ☐ reguliere stortingen vanuit de exploitatie; ☐ overig Aanwending: o.b.v. besluit van verantwoordelijke
Plafond (mits van toepassing bij een bestemmingsreserve)	€ 350.000 (betreft een eenmalige dotatie)
Toets op nut en noodzaak:	Jaarlijks (bij opmaak van de jaarrekening).

Naam van de reserve	Invoering WOO (+ archiefwet)
Soort reserve	☐ algemene reserve; ☒ bestemmingsreserve;
Beschrijving van de reserve	De Wet open overheid is bedoeld om overheden meer transparant te maken door te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De implementatie was gefinancierd met eenmalige rijks gelden. Maar deze gelden zijn vrijgefallen ten gunste van het saldo omdat het traject vertraging heeft opgelopen. De gelden worden nu alsnog gestort in een reserve voor het beoogde doel.
Verantwoordelijke:	Teamleider Informatievoorziening
Doel:	Financiering van de implementatie van de Woo (+ archiefwet)
Grondslag (besluit)	11-07-2024
Vorming en aanwending	Vorming ☒ eenmalig; ☐ voordelige/nadelige exploitatiesaldi; ☐ reguliere stortingen vanuit de exploitatie; ☐ overig Aanwending: o.b.v. besluit van verantwoordelijke
Plafond (mits van toepassing bij een bestemmingsreserve)	€ 128.000 (betreft eenmalige dotatie)
Toets op nut en noodzaak:	
Soort reserve	☐ algemene reserve; ☒ bestemmingsreserve;